

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Tdo/18/2021
Identifikačné číslo spisu: 4117011993
Dátum vydania rozhodnutia: 24.06.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Juraj Kliment
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:4117011993.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Petra Štífta v trestnej veci obvineného T. F., pre zločin podvodu spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona k § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona, prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom v Bratislave 24. júna 2021 dovolanie obvineného podané prostredníctvom obhajcu JUDr. Martina Buriana proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 21. júla 2020, č. k. 1To/31/2020-1375, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného T. F. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Nitra (ďalej aj „okresný súd“) rozsudkom z 9. decembra 2019, sp. zn. 5T/117/2017, uznal obvineného T. F. (v spoločnom konaní s C. V. a L. V.) za vinného zo zločinu podvodu spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona („Tr. zák.“) k § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a) Tr. zák. na skutkovom základe v ňom uvedenom s tým, že v období mesiacov júl 2013 - august 2013 v Nitre, spoločne s úmyslom vylákať tovar od poškodenej spoločnosti T., a.s. Nitra a s úmyslom za tento tovar poškodenej spoločnosti nezaplatiť, L. V. ako osoba ovládajúca C. V., na ktorého, zneužívajúc jeho finančnú a sociálnu situáciu, za finančnú odmenu previedol obchodný podiel spoločnosti Z., s.r.o., Bratislava a ktorý sa stal jej konateľom, L. V. vystupujúc v mene C. V., ako konateľa spol. Z., s.r.o., mailovou objednávkou č. XX/X/XXXX z 23. júla 2013 objednal v poškodenej spoločnosti T. a.s. Nitra tovar, pričom poškodená spoločnosť po zaplatení zálohy 5.300,- eur dodala:

1. dňa 24. júla 2013 plastikársky tovar - PVCU rúry KAN KORUG SN 10 HR DN 1000x6000 v hodnote 8.628,48 eur, na ktorý vystavila dodací list a faktúru č. XXXXXXXXXX zo dňa 24. júla 2013,
2. dňa 25. júla 2013 plastikársky tovar - PVCU rúry KAN KORUG SN 10 HR DN 1000x6000 v hodnote 8.628,48 eur, na ktorý vystavila dodací list a faktúru č. XXXXXXXXXX zo dňa 25. júla 2013,
3. dňa 25. júla 2013 plastikársky tovar - PVCU KAN KORUG SN 10 HR DN 1000x6000 v hodnote 25.885,44 eur, na ktorý vystavila tri dodacie listy a faktúru č. XXXXXXXXXX zo dňa 25. júla 2013,
4. dňa 26. júla 2013 plastikársky tovar - PVCU rúry KAN KORUG SN 10 HR DN 1000x6000 v hodnote 17.265,96 eur, na ktorý vystavila dva dodacie listy a faktúru č. XXXXXXXXXX zo dňa 26. júla 2013,
5. dňa 29. júla 2013 plastikársky tovar - PVCU rúry KAN KORUG SN 10 HR DN 1000x6000 v hodnote

3.235,68 eur, na ktorý vystavila dodací list a faktúru č. XXXXXXXXXX zo dňa 29. júla 2013, mailovou objednávkou z 1. augusta 2013 doobjednali ďalší tovar a poškodená spoločnosť dodala: 6. dňa 2. augusta 2013 plastikársky tovar - PVCU rúry KAN KORUG SN 10 HR DN 1000x6000 v hodnote 6.471,36 eur, na ktorý vystavila dodací list a faktúru č. XXXXXXXXXX zo dňa 2. augusta 2013, tento tovar, spolu 65 kusov PVC - rúr, poškodená spoločnosť dodala na miesto výstavby - privádzač diaľnice H., kde ho prevzala spoločnosť H. s.r.o., ktorej majiteľom obchodného podielu a konateľom bol T. F. a ktorý výstavbu tohto privádzača realizoval, L. V. a T. F. vyhotovili kúpnu zmluvu z 1. augusta 2013 a faktúru č. XXXXXXXXXX, ktorými predstierali, že T. F. kúpil vyššie identifikovaný tovar od spoločnosti C. V. Z., s.r.o., vyhotovili zmluvu o pôžičke a uznanie dlhu a dohodu o započítaní vzájomných pohľadávok, ktorými predstierali, že C. V.E. si ako konateľ spol. Z., s.r.o. dňa 15. augusta 2011 požičal od T. F. ako konateľa spol. H., s.r.o. sumu 100 000,- eur v hotovosti a dňa 12. augusta 2013 tento dlh spol. Z., s.r.o., uznáva, zároveň si započítavajú pohľadávku vo výške 79.999,92 eur titulom kúpnej ceny z kúpnej zmluvy a z faktúry č. XXXXXXXXXX splatnej 1. septembra 2013 za predaj plastikárskeho tovaru na privádzač diaľnice H., L.C. V. zmluvu o pôžičke 100.000,- eur z 15. augusta 2011, uznanie dlhu vo výške 100.000,- eur a dohodu o započítaní pohľadávok vo výške 79.999,92 eur z 12. augusta 2013 dal podpísať C. V., hoci C. V. a ani spol. Z., s.r.o. si nikdy žiadne peniaze nepožičali ani od T. F. ani od jeho spol. H. s.r.o., všetky tieto písomnosti vystavili s úmyslom vyhnúť sa povinnosti zaplatiť za dodaný a prevzatý plastikársky tovar od poškodenej spoločnosti, keď poškodená spoločnosť žiadala obvinených zaplatiť za tovar, T. F. poškodenému predložil dohodu o uznaní dlhu a započítaní pohľadávok z 12. augusta 2013, s C. V. sa poškodenej spoločnosti nepodarilo kontaktovať, peniaze doteraz poškodenej spoločnosti nikto nezaplatil, čím poškodenej spoločnosti T. a.s. Nitra spôsobili škodu vo výške 64.806,40 eur.

Za to okresný súd obvinenému T. F. uložil podľa § 221 ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. j) Tr. zák. a § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere tri roky, ktorého výkon bol podľa § 51 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. podmienčne odložený s uložením probačného dohľadu nad správaním obvineného v skúšobnej dobe na skúšobnú dobu tri roky. Podľa § 51 ods. 4 písm. d) Tr. zák. bola obvinenému uložená povinnosť spočívajúca v príkaze nahradiť v skúšobnej dobe škodu spôsobenú poškodenému v zodpovedajúcom pomere. Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku („Tr. por.") bola všetkým trom obvineným uložená povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť poškodenému škodu vo výške 64.806,40 eur.

Proti rozsudku okresného súdu podali odvolania obvinení T. F. a L. V. a prokurátor, ktoré Krajský súd v Nitre (ďalej aj „krajský súd") uznesením z 21. júla 2020, č. k. 1To/31/2020-1375 zamietol podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné (odvolania obvineného T. F. a Okresnej prokuratúry Nitra), resp. podľa § 316 ods. 1 Tr. por. ako podané oneskorene (odvolanie obvineného L. V.). Uznesenie krajského súdu prevzal obvinený T. F. 2. septembra 2020 a jeho obhajca 31. augusta 2020.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal dovolanie obvinený T. F. vo svoj prospech prostredníctvom obhajcu JUDr. Martina Buriana podaním zo 4. novembra 2020, doručeným na okresný súd 9. novembra 2020 (č. l. 1427-1442). Dovolateľ navrhol, aby dovolací súd vyslovil rozsudkom, že podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyššie uvedeným uznesením krajského súdu bol porušený zákon v ustanovení § 319 Tr. por. a v konaní, ktoré mu predchádzalo, v ustanovení § 2 ods. 9 Tr. por. s nadväznosťou na § 2 ods. 10 Tr. por., prípadne v iných ustanoveniach Trestného poriadku, a to v neprospech obvineného T. F., podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil napadnuté uznesenie krajského súdu a predtým vydaný vyššie uvedený rozsudok okresného súdu vo výroku o vine, treste a povinnosti nahradiť škodu poškodenému a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal okresnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znova prejednal a rozhodol. Dovolateľ uviedol, že dovolanie podáva z dôvodov § 371 ods. 1 písm. c), písm. i) Tr. por. s nadväznosťou aj na § 374 ods. 3 Tr. por., pričom podstatou podaného dovolania je podľa dovolateľa skutočnosť, že súdy uverili bez opory v iných dôkazoch spoluobvinenému C. V.Ž. o fikcii zmluvy o pôžičke a uznaní dlhu a dohody o započítaní pohľadávok, čo vyústilo v nesprávne právne posúdenie zisteného skutku a v hrubé porušenie práva na obhajobu ignorovaním zásady in dubio pro reo.

Dovolať dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. vzhľadom na neposkytnutie odpovede na základné dovolateľom namietané porušenia zákona okresným súdom, nedôvodným vstupovaním do prejavu obhajoby počas záverečnej reči, porušením kontradiktórnosti procesu, kedy enormné množstvo dôkazov svedčiacich v prospech dovolateľa sa opomína a jeho vina sa stavia na jedinom dôkaze, tvrdení spoluobvineného V., ktorý podľa znaleckého posudku XX/XXXX z 26. novembra 2015 vyhotoveného PhDr. Andrejom Benkovičom, znalcom z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia dospelých, má sklony k fabulácii, zvýraznenú tendenciu zatajovať, zakrývať veci súvisiace s predmetom vyšetrovania, jeho špecifická vierohodnosť je výrazne oslabená, je nevierohodný a má zvýraznenú tendenciu zatajovať, zakrývať veci súvisiace s predmetom vyšetrovania a napokon vo vymazaní najrelevantnejšej časti zvukového záznamu z verejného zasadnutia, na ktorom bolo vyhlásené uznesenie krajského súdu, čím sa primerane odňala možnosť obhajobe zverifikovať zásadný nesúlad odôvodnenia uznesenia krajského súdu na verejnom zasadnutí 21. júla 2020 a jeho písomného odôvodnenia.

K tomuto dovolaciemu dôvodu dovolateľ ďalej uviedol, že krajský súd v napadnutom uznesení len vágne odkázal na rozsudok okresného súdu s formálnym odôvodnením pár vetami, čím sa ani len v základnej a všeobecnej rovine náležite nevysporiadal s relevantnými argumentami procesnej strany a nevysvetlením základného myšlienkového postupu, prečo súd uveril obvinenému V. s poukazom na uvedené závery znaleckého posudku PhDr. Andreja Benkoviča a na druhej neuveril enormnému množstvu dôkazov preukazujúcich nevinu dovolateľa, sa rozsudok okresného súdu stáva nepreskúmateľným pre jeho nedostatočné odôvodnenie až arbitrárnym a v tejto súvislosti dovolateľ poukázal na rozhodnutia Ústavného súdu SR, Európskeho súdu pre ľudské práva a Najvyššieho súdu SR.

K nedôvodnému vstupovaniu súdu do prejavu obhajoby počas záverečnej reči dovolateľ uviedol, že v kontexte s dôveryhodnosťou obvineného V. poukazoval obhajca v záverečnej reči na jednotlivé konkrétne závery predmetného znaleckého posudku, pričom bol zo strany predsedníčky senátu bezdôvodne prerušený s argumentom, že všetci poznajú predmetný znalecký posudok, čo však nemôže brániť tomu, aby obhajoba využila svoje právo záverečnej reči bez zásahov do nej zo strany súdu a poukazovala na závery vyplývajúce z dokazovania na hlavnom pojednávaní, pričom obhajca v záverečnej reči nijako nevybočoval z rámca prejednávanej veci a tento zásah má vplyv nielen na kontradiktórnosť celého procesu, ale môže mať aj ústavnoprávny rozmer. V tejto súvislosti poukázal na § 274 ods. 4 Tr. por. a na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 10. februára 2009, sp. zn. 1 Tdo 43/2008, ktoré považuje zásahy do záverečnej reči obhajcu za dôvod zrušenia rozhodnutia odvolacieho súdu, s tým, že ak okresný súd nerespektoval ustanovenia zákona a krajský súd v odvolacom konaní pochybenia nenapravil, došlo postupom súdov k zásadnému porušeniu práva na obhajobu. Dovolať uviedol, že v napadnutom uznesení sa s tým krajský súd nevysporiadal, aj keď na verejnom zasadnutí predseda súdu (správne malo byť predseda senátu) mal spomínať akési zmiznutie zvukového záznamu z hlavného pojednávania z 9. decembra 2019, na ktorom bola prednesená záverečná reč obhajcu, hoci dotknutý zvukový záznam bol obhajobe na jej žiadosť doručený a tento bol aj predložený s dovolaním. Tiež poukázal, že vstupovanie predsedníčky senátu do záverečnej reči obhajcu, nie je zaznamenané v písomnom vyhotovení zápisnice.

Podľa dovolateľa argumentácia krajského súdu v napadnutom uznesení, ktorú cituje v dovolaní, je nesprávna a nezrozumiteľná. Zvukový záznam z hlavného pojednávania, kde bola prednesená záverečná reč, jednoznačne musí verifikovať takéto protiprávne konanie sudkyne okresného súdu a potom je nanajvyšš zaujímavé, prečo je súdom doručený zvukový záznam zmazaný v čase, keď prokurátor prednáša záverečný návrh, teda absentuje časť vyhlásenia uznesenia krajským súdom a jeho odôvodnenia, ktoré je diametrálne odlišné od jeho písomného vyhotovenia. V uznesení krajského súdu nie je zodpovedaná otázka, akým spôsobom sa mal obhajca v záverečnej reči odkloniť od merita veci, keď bolo v ňom poukazané na možnosť napomenúť procesnú stranu pri záverečnej reči v prípade odklonu od merita veci a v tejto časti je uznesenie krajského súdu nedôvodné, nepreskúmateľné až arbitrárne. Napokon dovolateľ uvádza k možnosti namietania opatrení a jeho protokolácie, že ide o právo obhajcu, nie povinnosť a zápisnica o hlavnom pojednávaní mu bola doručená až po vyhlásení rozsudku, tak objektívne nemohol podávať námietky na hlavnom pojednávaní. Navyše právo na záverečnú reč má

obhajca bez ohľadu na to, či podá alebo nepodá nejaké námietky. Dovolateľ uviedol, že na verejnom zasadnutí 21. júla 2020 krajský súd na túto námietku neprihliadal s argumentáciou predsedu senátu pri vyhlásení napadnutého uznesenia, že odvolanie dovolateľa nesmerovalo aj proti konaniu, ktoré vydaniu rozsudku predchádzalo, hoci to v odvolaní bolo uvedené. Zrejme si to všimol krajský súd pri písomnom vyhotovení napadnutého uznesenia, ktoré je v priamom rozpore s jeho ústnym odôvodnením na verejnom zasadnutí. Vymazaním časti zvukového záznamu verejného zasadnutia, na ktorom bolo vyhlásené napadnuté uznesenie krajského súdu, sa odníma možnosť toto zverifikovať, čo tvorí vážny zásah do práva na obhajobu a jeho porušenie. Tiež bola porušená zásada kontradiktórnosti konania, kedy získala okresná prokuratúra výhodnejšie procesné postavenie oproti obhajobe.

K porušeniu kontradiktórnosti procesu dovolateľ uviedol, že na verejnom zasadnutí krajského súdu predseda senátu aktívne radil prokurátorovi okresnej prokuratúry, na čo sa má zamerať, najmä keď zistil, že obžalovaný V. podal odvolanie oneskorene a keď tvrdil, že dovolateľ nenapadol rozsudok v rozsahu konania, ktoré mu predchádzalo a v tejto súvislosti poukazoval na nález Ústavného súdu ČR zo 14. mája 2008, sp. zn. II. ÚS 2014/2007. Porušenie kontradiktórnosti konania vidí dovolateľ aj v hodnotení dôkazov, ktoré nemôže byť svojvoľné až arbitrárne, ale sa musí opierať o objektívne zistený skutkový stav veci. Tento postup súdu nie je zaznamenaný na zvukovom zázname z verejného zasadnutia krajského súdu, kde bolo vyhlásené napadnuté uznesenie z dôvodu jeho zmazania.

Dovolateľ k uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. najprv rozviedol vykonané dôkazné prostriedky, ktoré v dovolaní hodnotí a uvádza k nim závery, ktoré podľa neho z nich vyplývajú s tým, že nesprávnosť právneho posúdenia objektívne zisteného skutku je daná tým, že skutkový stav bol daný vykonanými dôkazmi, ako sú uvedené a z týchto jednotlivých dôkazov vyplynula existencia zmluvy o pôžičke, uznanie dlhu aj dohody o započítaní pohľadávok v čase, v akom boli datované, z čoho vyplýva, že napadnuté uznesenie krajského súdu je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, nakoľko výsledkom takto zisteného skutkového stavu mal byť jednoznačne oslobodzujúci rozsudok.

Napokon dovolateľ uviedol, že okresný súd a krajský súd sa nevyporiadali s výškou zloženej zálohy vo výške 5.300 eur, ako to na pojednávaní 26. februára 2019 uviedla svedkyňa R.. X. Z. a priznali tak tejto spoločnosti nárok v adhéznom konaní o túto sumu vyššiu a krajský súd síce priznáva v určitom smere vadnosť rozsudku, ohľadom čoho dovolateľ cituje z napadnutého uznesenia krajského súdu, avšak bez právnych následkov. Odôvodnenie rozsudku je v tomto prípade v zásadnom rozpore s výrokom, nakoľko pre účely výkonu rozhodnutia je zřejmé, že ako je definovaný výrok rozsudku o náhrade škody, sa jedná o solidárnu zodpovednosť, pričom odôvodnenie hovorí o zodpovednosti delenej.

Spisový materiál bol predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“) na rozhodnutie o podanom dovolaní 17. marca 2021 a vec napadla na rozhodnutie do senátu 5T, ktorý podľa daného rozvrhu práce Najvyššieho súdu rozhoduje v zložení JUDr. Juraj Kliment, JUDr. Peter Hatala a JUDr. Peter Štíft.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa § 374 ods. 3 Tr. por. v dovolaní možno uplatňovať ako dôvod dovolania aj konanie na súde prvého stupňa, ak vytykané pochybenia neboli napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku.

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak je zřejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371.

Po predložení veci Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd (§ 377 Tr. por.) predbežne preskúmal dovolanie obvineného spolu s predloženým spisovým materiálom a zistil, že dovolanie je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Tr. por.], bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.], po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov (§ 372 ods. 1 Tr. por.), prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 3 Tr. por.). Zároveň ale zistil, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c) Tr. por., pretože nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok určený na nápravu v zákone výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných pochybení súdov a predstavuje výnimočné prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, ktorá je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Táto výnimočnosť je vyjadrená práve obmedzenými možnosťami pre podanie dovolania, aby sa širokým uplatňovaním tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia na úrovni riadneho opravného prostriedku. Dovolanie, preto možno podať iba proti niektorým druhom súdnych rozhodnutí vydaných v trestnom konaní (sú výslovne uvedené v § 368 ods. 2 Tr. por., pričom minister spravodlivosti môže podať dovolanie aj proti rozhodnutiam uvedeným v § 371 ods. 2 Tr. por.), a to iba z dôvodov taxatívne uvedených v ustanovení § 371 Tr. por. a dôvod dovolania sa musí v dovolaní vždy uviesť (§ 374 ods. 2 Tr. por.), pričom dovolací súd je viazaný uplatnenými vecnými dôvodmi dovolania (dovolateľom vytýkanými chybami) a nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy, resp. z iných, dovolateľom neuvedených pochybení (§ 374 Tr. por., § 385 Tr. por.). Dovolací súd pri náprave namietaných pochybení preskúma v zásade tie nedostatky, ktoré boli preskúmané už v odvolacom konaní a neboli napravené odvolacím súdom ako aj pochybenia spôsobené odvolacím súdom. Tomu zodpovedá aj obmedzenie možnosti podať dovolanie v prípade, keď neboli využité riadne opravné prostriedky (§ 372 ods. 1 Tr. por.) a povinnosť obsahovo namietat' skutočnosti známe v pôvodnom konaní zakladajúce niektoré z dovolacích dôvodov najneskôr v odvolacom konaní (§ 371 ods. 4 Tr. por.). Obsah konkrétne uplatnených vytýkaných chýb a tvrdení, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, by mal vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Ak podané dovolanie iba formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pričom v skutočnosti obsahuje argumenty a tvrdenia stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu alebo iného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 Tr. por., ide o dovolanie, ktoré je potrebné podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietnuť.

V prípade dovolateľom uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. je zo samotnej formulácie zákonného ustanovenia zrejmé, že tento dovolací dôvod nie je splnený pri akomkoľvek porušení práva na obhajobu, ale zákon vyžaduje, aby bolo také právo porušené zásadným spôsobom. Takým zásadným porušením tohto práva je predovšetkým porušenie ustanovení o povinnej obhajobe, resp. porušenie iných procesných ustanovení obdobného charakteru a závažnosti týkajúcich sa tohto práva.

V prejednávanej veci dovolateľ namietal porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom tým, že krajský súd neposkytol odpovede na základné ním namietané porušenia zákona okresným súdom, okresný súd nedôvodne vstupoval do prejavu obhajoby počas záverečnej reči, porušením kontradiktórnosti procesu tým, že množstvo dôkazov svedčiacich v prospech dovolateľa malo byť v konaní opomenutých a vina dovolateľa mala byť postavená iba na výpovedi spoluobvineného C. V. a vymazaním časti zvukového záznamu z verejného zasadnutia krajského súdu ohľadom odôvodnenia vyhláseného uznesenia.

Pokiaľ dovolateľ poukazuje na nedostatočné odôvodnenie napadnutého uznesenia krajského súdu, tak je treba uviesť, že odôvodnené je síce stručné a v podstatných častiach odkazuje na rozsudok okresného súdu, avšak nie je možné prísť k záveru uvádzanému dovolateľom, že ide iba o vágne a formálne odôvodnenie pár vetami a že sa krajský súd nevysporiadal s relevantnou časťou argumentácie dovolateľa v pôvodnom konaní uvedenej v jeho odvolaní podanom proti rozsudku okresného súdu.

Treba prisvedčiť, že krajský súd sa žiadnym spôsobom nevyjadril k argumentu obhajoby ohľadom posúdenia osoby spoluobvineného C. V. z pohľadu záverov znaleckého posudku XX/XXXX z odvetvia klinická psychológia dospelých znalca PhDr. Andreja Benkoviča (č. l. 265-288). V tomto ohľade však treba uviesť, že dovolací súd z jednotlivých zápisníc o hlavnom pojednávaní okresného súdu a o verejnom zasadnutí krajského súdu zistil, že tento dôkazný prostriedok nebol vôbec v pôvodnom konaní vykonaný v procese dokazovania v súdnom konaní, pričom žiadna z procesných strán ani nenavrhol doplniť dokazovanie o tento dôkazný prostriedok, keď okresný súd na hlavnom pojednávaní 9. decembra 2019 po vykonaní dokazovania pred jeho vyhlásením za skončené podľa § 272 ods. 2 Tr. por. zisťoval, či strany majú návrhy na doplnenie dokazovania (č. l. 1228) a rovnako tak, keď to zisťoval na verejnom zasadnutí konanom o odvolaniach 21. júla 2020 po doplnení dokazovania krajský súd (č. l. 1368). V tomto ohľade teda teraz v dovolacom konaní poukazovať, že súd sa v pôvodnom konaní nevysporiadal v meritornom rozhodnutí s dôkazným prostriedkom, ktorý však ani nebol v pôvodnom konaní vykonaný, je irelevantné a pokiaľ obhajoba bola v pôvodnom konaní v tomto ohľade nečinná, nemožno teraz túto jej nečinnosť naprávať v konaní o mimoriadnom opravnom prostriedku. Pritom nie je určujúce, že sa podľa všetkého na vykonanie tohto dôkazného prostriedku v pôvodnom konaní pozabudlo, čo vyplýva aj z tej skutočnosti, že sa na tento znalecký posudok poukazovalo vo vyjadreniach a podaniach v pôvodnom konaní vrátane záverečných rečí, hoci nebol znalecký posudok ako dôkazný prostriedok na hlavnom pojednávaní vykonaný (následne ani na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu).

Okresný súd vo svojom rozsudku jasne, zrozumiteľne a s prehľadom odôvodnil a následne uviedol konkrétne dôkazy, o ktoré opieral skutkové zistenia, akými úvahami sa správal pri hodnotení vykonaných dôkazov a právne úvahy, ktorými sa správal pri posudzovaní dokázaných skutočností v otázke viny, ako aj, ako sa vyrovnal s obhajobnými vyjadreniami (strany 16 až 20 rozsudku vrátane toho, prečo uveril výpovedi spoluobvineného C. V. a nie vyjadreniam dovolateľa, resp. dôkazom, ktoré podľa dovolateľa mali poukazovať na jeho nevinu, resp. vnášať dôvodnú pochybnosť ohľadom jeho viny) a boli tiež zdôvodnené výroky o treste a náhrade škody (strany 21 až 23 rozsudku). Krajský súd na tieto skutočnosti v napadnutom uznesení v zásade poukázal a odkázal na ne, pričom tým reagoval aj na odvolacie námietky (strany 5 a 6 napadnutého uznesenia). V tomto ohľade teda boli námietky dovolateľa vyhodnotené za nedôvodné a rozsudok okresného súdu a napadnuté uznesenie krajského súdu, ktoré je potrebné považovať z pohľadu predmetu konania za jeden celok, dali odpovede na všetky relevantné otázky nastolené stranami v konaní a s tvrdením dovolateľa o nedostatočnosti zdôvodnenia a úvah v nich sa dovolací súd nestotožnil (nie je nezvyčajný postup, že krajský súd ako odvolací súd vo svojom rozhodnutí poukazuje odkazom na skutočnosti a závery rozsudku okresného súdu ako prvostupňového súdu, keďže meritorne rozhodnutia súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu v tej istej veci nemožno posudzovať samostatne a izolovane, ale spoločne ako jeden celok).

Čo sa týka namietaného prerušenia vyjadrenia obhajcu v rámci jeho záverečnej reči na okresnom súde, tak je potrebné uviesť, že po prehraní zvukového záznamu bolo dovolacím súdom zistené, že predsedníčka senátu okresného súdu síce obhajcu prerušila v jeho záverečnej reči, ktorú tento priamo diktoval do zápisnice, avšak uvedené prerušenie bolo technického charakteru s tým, že predsedníčka senátu okresného súdu v podstate uviedla, že nemá význam do zápisnice prepisovať celé citácie odpovedí na otázky položené znalcovi (ako to robil obhajca v záverečnej reči) a že obhajca by mal z toho urobiť výťah podstatného (v tomto ohľade treba prisvedčiť názoru dovolateľa, že pokiaľ strana v záverečnej reči poukazuje na dôkazný prostriedok vykonaný na hlavnom pojednávaní, hoci by ho aj celý citovala, nemožno uviesť, že tento postup by vybočoval z rámca prejednávanej veci podľa § 274 ods. 4 Tr. por. a predsedníčka senátu okresného súdu mala zvoliť ten postup, že obhajcu mala ponechať citovať predmetné závery znaleckého posudku, ale do zápisnice mala podľa § 58 ods. 4 Tr. por. len odkázať na dotknuté závery znaleckého posudku s tým, že ich obhajca citoval), pričom však následne nechala obhajcu dokončiť jeho záverečnú reč (hoci obhajca aj naďalej poukazoval a citoval závery znaleckého posudku a teda dôvod prerušenia záverečnej reči v podstate ním nebol rešpektovaný). Teda obhajcovi aj dovolateľovi (obvinenému) bolo okresným súdom umožnené sa vyjadriť v rámci záverečných rečí a tým v zásade mali možnosť využiť svoje právo na záverečné reči bez toho, aby boli

nejakým relevantným spôsobom v tom obmedzovaný, pričom obvinenému bolo v súlade so zákonom umožnené využiť aj právo na posledné slovo, čo obvinený nevyužil a nič viac neuviedol ani nenamietal. Len samotné prerušenie obhajcu v záverečnej reči s technickou požiadavkou, aby neuvádzal doslovné citácie záverov znaleckého posudku (ktorý pritom nebol podľa zistenia dovolacieho súdu v súdnom konaní ako dôkazný prostriedok ani vykonaný ako je uvedené vyššie), ktorá aj tak nebola obhajcom následne rešpektovaná, nemôže zakladať porušenie práva na obhajobu a už vôbec nie zásadným spôsobom. Pokiaľ v tejto súvislosti dovolateľ poukazoval na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Tdo 43/2008, tak toto vychádzalo zo zásadne rozdielneho skutkového stavu a je irelevantné ním argumentovať, pretože v danej veci bola predsedom senátu prvostupňového súdu záverečná reč obvineného prerušená s tým, že mu nebolo umožnené v nej pokračovať.

V prípade namietania dovolateľom vymazania časti zvukového záznamu z verejného zasadnutia krajského súdu dovolací súd tiež nezistil namietané porušenie zákona, pretože zápisnica z verejného zasadnutia bola vyhotovovaná diktovaním predsedu senátu, pričom podľa § 61a Tr. por. v takom prípade sa vykonáva zvukový záznam z verejného zasadnutia iba v rozsahu vykonávaného dokazovania (na rozdiel od hlavného pojednávania, v prípade ktorého sa zvukový záznam vyhotovuje z celého úkonu) a tak tomu bolo aj v prejednávanej veci a na tom nič nemení skutočnosť, že nahrávacie zariadenie bolo pravdepodobne vypnuté neskôr ako malo byť a zaznamenalo aj úvod vyjadrenia prokurátora v konečnom návrhu.

Pokiaľ teda dovolateľ poukazuje, že vzhľadom k tomu sa nemôže verifikovať namietaný nesúlad odôvodnenia napadnutého uznesenia pri jeho ústnom vyhlásení na verejnom zasadnutí s odôvodnením uvedeným v písomnom vyhotovení napadnutého uznesenia krajského súdu, tak uvedená nemožnosť je objektívny stav a nedošlo k nej porušením zákona ohľadom nesplnenia povinnosti nahratia verejného zasadnutia ako to uvádzal dovolateľ a z tohto dôvodu je tvrdenie dovolateľa o porušení práva na obhajobu nedôvodné. V tejto súvislosti dovolací súd uvádza, že s poukazom na § 171 ods. 2 Tr. por. a § 180 Tr. por. sa v prípade meritórneho rozhodnutia formou uznesenia vyhlasuje úplné znenie výroku, aspoň podstatná časť odôvodnenia a poučenie o opravnom prostriedku. V praxi sa pri vyhlásení meritórneho uznesenia väčšinou uvádzajú iba základné podstatné dôvody rozhodnutia, ktoré sú bližšie špecifikované v následne písomnom vyhotovení rozhodnutia, čo by samozrejme nemalo viesť k rozporu medzi skutočnosťami uvedenými pri vyhlásení rozhodnutia a pri jeho písomnom vyhotovení. V tomto ohľade však ide iba o tvrdenie dovolateľa, ktoré nebolo relevantným spôsobom podložené, a preto dovolací súd musel brať zreteľ na to, čo je uvedené v písomnom vyhotovení napadnutého uznesenia.

Pokiaľ dovolateľ videl porušenie kontradiktórnosti konania v tom, že predseda senátu krajského súdu mal radiť prokurátorovi na verejnom zasadnutí ohľadom otázky včasnosti podania odvolania, resp. rozsahu podaného odvolania, tak dovolací súd uvádza, že na tieto skutočnosti musel krajský súd ako odvolací súd prihliadať bez ohľadu na to, čo by prokurátor na verejnom zasadnutí v tomto ohľade uviedol. To, že súd sa nemá stavať do úlohy akéhosi „pomocníka“ prokurátora ohľadom podanej obžaloby, sa v zásade týka procesu dokazovania, nie otázok zisťovania podmienok konania a podobných náležitostí, ktorých splnenie musí súd zisťovať bez ohľadu na stanoviská či vyjadrenia procesných strán.

K dovolateľom uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., dovolací súd uvádza, že v jeho prípade je nutné zistenie, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Zároveň však podľa vyššie citovanej zákonnej dikcie tohto ustanovenia dovolací súd správnosť a úplnosť zisteného skutku nemôže skúmať a meniť. Teda dovolanie v tomto prípade neslúži na prípadnú revíziu skutkových zistení vykonaných súdom prvého stupňa a odvolacím súdom (to je možné len v prípade dovolania podaného ministrom spravodlivosti podľa § 371 ods. 3 Tr. por.). Pokiaľ teda dovolateľ poukazuje na určité pochybenia, ktoré majú podľa neho spočívať v tom, že nemal byť riadne zistený skutkový stav a že bola nesprávne vyhodnotená dôkazná situácia poukázaním na konkrétne dôkazné prostriedky a skutočnosti z nich vyplývajúce, tak uvedené sa práve týka skutkového stavu zisteného v pôvodnom konaní, ktorý však dovolací súd v prípade dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. nemôže v tomto smere skúmať, meniť ani hodnotiť (skutkový stav je vždy výsledkom hodnotenia vykonaného

dokazovania). Zistený skutkový stav môže dovolací súd posudzovať len z pohľadu jeho nesprávneho právneho posúdenia alebo nesprávneho použitia iného hmotnoprávneho ustanovenia (resp. právneho predpisu, ak má priamy vzťah k právnemu posúdeniu skutku), a teda vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku meritórneho rozhodnutia môže obvinený v dovolaní uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nie však námietky skutkové (primerane k tomu R 3/2011, R 47/2014-II., R 14/2015-III.). V tomto prípade však dovolateľ v rozpore s uvedeným uplatňuje práve námietky charakteru skutkového, ktoré nie sú spôsobilé naplniť dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Dovolateľ v dovolaní neuvádza konkrétne dôvody, resp. pochybenia ohľadom toho, že by skutková veta meritórneho rozhodnutia nezodpovedala jej právnemu posúdeniu (dovolateľ v tomto ohľade len uviedol, že súdy dospeli k nesprávne právnemu posúdeniu skutku a k nesprávne výroku o vine a mali dovolateľa oslobodiť, resp. mala byť ignorovaná zásada *in dubio pro reo*) a dovolací súd bez ich uplatnenia zo strany dovolateľa nemôže také skutočnosti posudzovať sám *ex officio* (§ 385 ods. 1 Tr. por., resp. § 374 ods. 1 Tr. por.).

Pre úplnosť dovolací súd uvádza (hoci ide v podstate o posudzovanie skutkového stavu z pohľadu vykonaného dokazovania), že pokiaľ dovolateľ poukazuje, že okresný súd ani krajský súd sa nevysporiadali s výškou zloženej zálohy vo výške 5.300 eur, ako to na hlavnom pojednávaní 26. februára 2019 uviedla svedkyňa R. X. Z.Q., čím mala byť poškodenému priznaná náhrada škody o túto sumu vyššiu, tak dovolaciemu súdu nie je zrejmé, prečo dovolateľ uvádza len časť výpovede tejto svedkyne (zástupkyňa poškodeného) a neuviedol, že táto zároveň uviedla, že išlo o tovar v celkovej sume 70.106,40 eur (po odpočítaní zaplatenej zálohy 5.300 eur sa dostaneme k sume 64.806,40 eur, ktorá bola priznaná ako náhrada škody poškodenému).

Pokiaľ dovolateľ poukazuje, že obvinení C. V., L. V. a T. F. boli rozsudkom okresného súdu podľa § 287 ods. 1 Tr. por. zaviazaní nahradiť škodu poškodenému spoločne a nerozdielne, zatiaľ čo vo výroku o treste pri uložení povinnosti podľa § 51 ods. 4 písm. d) Tr. zák. bola dovolateľovi uložená povinnosť nahradiť v skúšobnej dobe poškodenému škodu v zodpovedajúcom pomere s tým, že je odôvodnenie rozsudku v rozpore s výrokom, tak ani s uvedeným sa dovolací súd nestotožnil. Z meritórnych rozhodnutí vyplýva, že k spáchaniu trestného činu došlo spoločným konaním všetkých troch obvinených, čomu zodpovedá vo výroku o náhrade škody uložená povinnosť škodu nahradiť spoločne a nerozdielne. Pokiaľ okresný súd v rámci uloženého trestu niektorému z obvinených ako súčasť podmieneného trestu odňatia slobody s probačným dohľadom uložil podľa § 51 ods. 4 písm. d) Tr. zák. aj povinnosť spočívajúcu v príkaze nahradiť v skúšobnej dobe spôsobenú škodu v zodpovedajúcom pomere (z odôvodnenia vyplýva, že má ísť o tretinu spôsobenej škody), ide o inú skutočnosť, ktorá sa posudzuje samostatne na účely trestu a prípadné nespĺnenie tejto povinnosti (v miernejšom rozsahu ako vo výroku o náhrade škody) znamená, že súd môže podľa § 52 ods. 1 Tr. zák. rozhodnúť o nariadení nepodmieneného trestu odňatia slobody, ktorý bol pôvodne podmiennečne odložený.

Z vyššie uvedeného zároveň vyplýva, že bolo irelevantným poukazovanie dovolateľom na konanie pred okresným súdom (§ 374 ods. 3 Tr. por.), keďže ani v jeho konaní neboli zistené vytýkané pochybenia.

Záverom dovolací súd uvádza, že pokiaľ sa k niektorej z uplatnených dovolacích námietok výslovne nevyjadril, považoval ju za irelevantnú vzhľadom na vyššie ním uvedené skutočnosti a argumenty, na základe ktorých by nemohla taká námietka spôsobiť iné rozhodnutie dovolacieho súdu o podanom dovolaní.

Na základe uvedených skutočností dovolací súd zistil, že podaným dovolaním nebol splnený žiadny dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., a preto na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom jednomyselne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.